

TADY A TEĎ získalo unikátní data k dětským exekucím.

24.10.2022 v Plzni | Tisková zpráva

V ČR je stále 15 700 dětských exekucí. Novelizace zákona sice zamezuje vzniku nových případů, ty staré ale často zůstávají. V Evropě jde o nechvalné unikum.

Přesto, že v roce 2021 došlo k novelizaci občanského zákoníku, která zamezuje vzniku nových dětských exekucí, běží v České republice stále více jak 15 tisíc exekucí započatých před 18. rokem věku. TADY A TEĎ, o. p. s. získala mimořádná data z Rejstříku zahájených exekucí od Ministerstva spravedlnosti ČR, díky kterým zná největší generátory dětských dluhů, nejzatíženější okresy nebo soudy, které stály za vydáváním exekučních titulů.

V exekuci je téměř 9 procent obyvatelstva České republiky. Případy dětských exekucí ale mj. ukazují, že nejsme méně zodpovědní či máme nižší finanční gramotnost než zbytek Evropy. Exekuce jsou často důsledkem provázanosti politiků, advokátů, rozhodců a soukromých exekutorů. Ty dětské jsou pak konkrétně selháním justičního a právního systému, ale i věřitelů.

Dětem a mladým dospělým exekuce výrazně omezily životní šance. Nezřídka je zatížení dluhy hned po vstupu do dospělosti dovedlo k práci na černo, čerpání sociálních dávek a k životu na ubytovnách či u obchodníků s chudobou, neboť na standardní bydlení nedosáhnou. Tyto konsekvence logicky významně zasahují i stát. Ten musí navyšovat výdaje na sociální pomoc, prevenci, přichází o daňové plátce i o důvěru občanů.

1

Děti nejvíce zadlužují obce a veřejnoprávní subjekty

Stát a veřejnoprávní subjekty mají přitom na vzniku dětských exekucí největší podíl. Jak vyplývá z dat z Rejstříku zahájených exekucí, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti, dětské dlužníky „vyráběly“ především příspěvkové organizace státu a samospráv, jako jsou např. fakultní nemocnice nebo dopravní podniky. To považuje koordinátorka projektu *Za děti bez dluhů 2.0* Tereza Kopp v kontextu nejen úpravy zákonů, ale i po vydání ústavních nálezů ve věci dluhů za svoz komunálního odpadu, nebo ve věci regulačních poplatků ve zdravotnických zařízeních, přinejmenším za skandální. „*Samozřejmě, že se mezi součtem dětských exekucí najdou i exekuce běžící oprávněně, obzvláště pokud jde o jakékoliv trestní záležitosti. S těmi neoprávněnými se ale musíme vypořádat*“, říká Tereza Kopp. Věřiteli dětských exekucí jsou v podstatném počtu i soukromé subjekty. Zejména ty, které se výhradně zaměřují na obchodování s dluhy. Zde je nutné upozornit, že tyto firmy nejčastěji nakupovaly pohledávky znovu od veřejnoprávních subjektů.

Statistická data přitom naznačují, že dětské exekuce nejsou nutně důsledkem strukturálních socioekonomických faktorů, ale toho, jak k těmto případům přistupovali konkrétní aktéři na lokální

úrovni. „Z dat je patrné, že za naprostou většinu dětských dluhů nesou zodpovědnost svým jednáním, nebo naopak nejednáním obce a další veřejnoprávní subjekty ve spolupráci s překupníky dluhů a exekutorskými úřady“, říká analytik Laco Toušek.

Dětské exekuce lze zastavovat plošně

Prozatím se spíše dařilo dětské exekuce vypořádat individuálně. To je ale logicky finančně a časově náročné. „Bohužel zastavování tzv. dětských exekucí po novele občanského zákoníku a občanského soudního řádu neprobíhá tak, jak jsme si představovali, řízení trvají dlouho a vznikají v nich komplikace. Například řada exekutorů nadále vydává exekuční příkazy na srážky ze mzdy, ačkoliv je zjevné, že mzda nepředstavuje majetek exekvovatelný pro tzv. dětský dluh a tzv. dětský dlužníci se musí složitě tomuto postupu bránit. Nicméně věřím, že se situace již začíná zlepšovat, soudy postupně vyjasňují, jak postupovat a také tomu pomohly i nejnovější novely exekučního řádu, například omezení mobiliárních exekucí v případě tzv. dětských dluhů“, konstatuje právnička Kristýna Dolejšová Kabelová.

TADY A TEĎ proto usiluje o zastavování systémové, plošné. A k tomu by měla dopomoci právě i data z Rejstříku zahájených exekucí. Organizace chce odpovědným subjektům poskytnout informace i podporu. „Známe situaci konkrétních okresů, věřitele, i spisové značky jednotlivých kauz. Navíc, s ohledem na novelizaci exekučního řádu je řada dětských exekucí tzv. bagatelních a pokud nebylo minimálně 3 roky nic vymoženo, je i tento postup další možností, jak dětské exekuce zastavovat“, tvrdí Tereza Kopp.

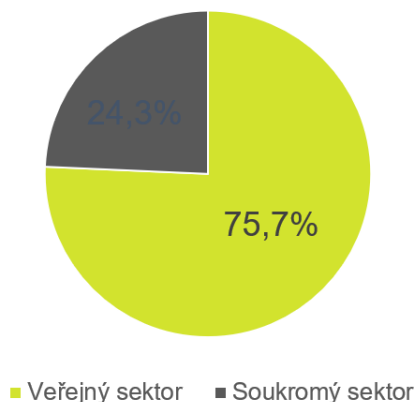
2

Data v mapě dětských exekucí započatých před 18. rokem života

TADY A TEĎ, o. p. s. zveřejnila přehledovou interaktivní mapu dětských exekucí započatých před 18. rokem života. V ní je možné vidět počty dětských exekucí k červnu 2022 na úrovni jednotlivých okresů. Do mapy jsou také zaneseny informace o hlavních věřitelích spolu s jejich celkovým výčtem. Organizace si slibuje, že data budou sloužit jako odrazový můstek k vyjednávání o zastavování těchto exekucí.

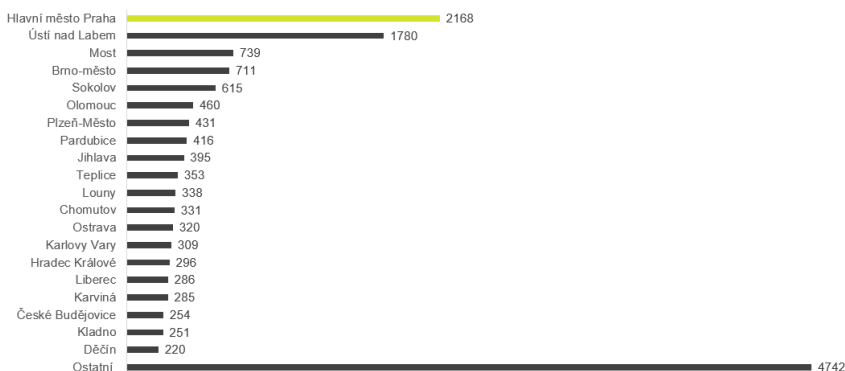
TADY A TEĎ, o. p. s. je nezisková organizace, která od roku 2004 poskytuje služby rodinám a jednotlivcům žijícím na okraji společnosti. Od roku 2020 se systematicky věnuje problematice dětských exekucí v ČR.

Podíl exekucí dle kategorie věřitele

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR, Rejstřík zahájených exekucí k červenci 2022. Vlastní kalkulace. Analyticky zpracováno TADY A TEĎ, o. p. s.

Okresy s nejvyšším počtem dětských exekucí

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR, Rejstřík zahájených exekucí k červenci 2022. Vlastní kalkulace. Analyticky zpracováno TADY A TEĎ, o. p. s.

Kontakt

Tereza Kopp (koordinátorka projektu)

tereza.kopp@tadyated.org

+420 775 726 420